

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

آیش و تناوب، برداشت و نگهداری محصولات

شاخهٔ کاردانش

گروههای تحصیلی امور زراعی - امور باغی

رشته‌های زراعت - باغبانی

شمارهٔ شناسایی ۹-۱۰-۱-۷۹/ک

شمارهٔ درس ۷۰۶۴-۷۰۶۵

۶۳۱	مقیمان، عزت‌الله
۵۸۲/	آیش و تناوب، برداشت و نگهداری محصولات/ مؤلف: عزت‌الله مقیمان. - تهران: شرکت
آ ۷۲۹ م	چاپ و نشر کتابهای درسی ایران، ۱۳۹۱.
۱۳۹۱	۸۶ ص. : مصور. - (شاخهٔ کاردانش؛ شمارهٔ درس ۷۰۶۴-۷۰۶۵)
	متون درسی شاخهٔ کاردانش گروههای تحصیلی امور زراعی - امور باغی، رشته‌های زراعت - باغبانی.
	برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا: کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف کتابهای درسی رشتهٔ زراعت دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزشهای فنی و حرفه‌ای و کاردانش وزارت آموزش و پرورش.
	۱. تناوب زراعی. ۲. فرآورده‌های زراعی - برداشت. الف. ایران. وزارت آموزش و پرورش. دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزشهای فنی و حرفه‌ای و کاردانش. ب. عنوان. ج. فروست.

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات کشور
خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از اتکای
به اجانب پرهیزید.

امام خمینی(ره)

مقدمه

رشد روزافزون جمعیت و محدود بودن منابع اصلی تولید مواد غذایی کره زمین یعنی آب و خاک موجب گردیده تا توجه به افزایش بهره‌وری از امکانات موجود، در سرلوحه فعالیت‌های بخش کشاورزی جوامع مختلف قرارگیرد. به همین دلیل است که امروزه کشاورزی به عنوان محور فعالیتها، بخش مهمی از فعالیت‌های علمی، تخصصی، برنامه‌ریزی و تحقیقات را در دنیا به خود اختصاص داده است و حتی رشد علوم و فناوری بیشتر برای بهره‌گیری در این بخش مدنظر می‌باشد.

در حال حاضر با اصلاح بذور، به‌کارگیری تکنولوژی و روشهای بهزرایی، براساس نتایج حاصل از تحقیقات گسترده، موجبات افزایش محصول در واحد سطح را به نحو مؤثری فراهم نموده است اما متأسفانه به دلیل عدم رعایت بهره‌برداری صحیح از اراضی و ضایعات محصول در موقع برداشت و حمل و نگهداری، حمله آفات و بیماریها، درصد قابل ملاحظه‌ای از محصول در مراحل مختلف از بین می‌رود و روزبه‌روز، در نتیجه کمبود مواد غذایی عده بیشتری از جمعیت جهان در معرض گرسنگی و در نتیجه بیماری و مرگ قرار می‌گیرند.

شاید عمده‌ترین دلیل بروز ضایعات و کاهش محصول در فقر آموزش و به‌کارگیری کاربردی اصول علمی و فنی در فعالیت‌های کشاورزی باشد. این موضوع در جوامعی که کشاورزی به صورت سنتی و با استفاده از روشهای قدیمی و غیرعلمی اداره می‌شود نمودی عینی و مشهود دارد. اکنون که به لطف خدا، در کشور عزیزمان امکان آموزش کاربردی اصول و مهارت‌های کشاورزی، در قالب آموزش کار و دانش برای نسل جوان و جایگزینی نیروی سنتی فراهم آمده است، در تدوین کتب درسی نیز توجه به آموزش کاربردی و کسب مهارت برای افزایش بهره‌وری مدنظر قرار گرفته است تا نه تنها دانش‌آموزان رشته‌های کشاورزی بلکه کلیه دست‌اندرکاران باسواد بخش کشاورزی بتوانند از این کتب استفاده عملی داشته باشند.

مجموعه حاضر شامل مهارت آیش، تناوب، برداشت محصول، انبار و سیلو کردن محصول است که به صورت کاربردی، اساسی‌ترین نکات و مهارت‌های موارد فوق را برای افزایش بهره‌وری و حفظ محصول در بردارد و ان‌شاءالله در قالب مطالعه و تکرار در آموزش عملی بتواند با تربیت و تأمین نیروی متخصص و ماهر در بخش کشاورزی موجبات افزایش محصول و رسیدن به خودکفایی و موفقیت را در این بخش به دنبال داشته باشد. از آنجا که عدم رعایت اصول و به‌کارگیری این مهارتها موجب کاهش تولید محصول می‌شود اهمیت آموزش کاربردی صحیح این مهارتها نمود بیشتری می‌یابد که امید است این مجموعه بتواند در این زمینه مؤثر و مورد استفاده مطلوب باشد.

بدیهی است تدوین کتب مهارتی در اولین تجربه‌های آموزشی کشور نمی‌تواند عاری از نقص و کمبودها باشد که ان‌شاءالله در حین آموزش و با رشد و پیشرفت دانش کشاورزی و تکنولوژی در آینده به صورت پیوسته و مداوم نیاز به بازنگری و تکمیل خواهد داشت که در این زمینه خصوصاً نیاز به اعلام نظر و رهنمود هنرآموزان، هنرجویان عزیز و صاحب‌نظران وجود دارد که ان‌شاءالله مورد عنایت قرار خواهد گرفت.

فهرست

۱	پیمانه مهارتی یک برداشت محصولات
۲۶	پیمانه مهارتی دو سیلو کردن محصولات
۳۸	پیمانه مهارتی سه نگهداری محصول در انبار
۵۵	پیمانه مهارتی چهار آیش بندی
۶۸	پیمانه مهارتی پنج تناوب
۸۶	منابع و مآخذ